

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

(Danıştay'ın İptal Kararı Üzerine Verilen)
REKABET KURULU KARARI

Karar Sayısı : 06-27/325-77

Karar Tarihi : 14.4.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK

10 **Üyeler** : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Mehmet ÖZDEN, Esin ÇERÇİOĞLU

C. ŞİKAYET EDEN : Armatörler Liman İşletmeciliği Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Temsilcisi: Av. Yaşar ÖZİŞİK
Şehit Muhtar Cd. No:4 Vicdan Apt. D:3 Taksim/İstanbul

D. ŞİKAYET EDİLEN: Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü
Dikmen Cd. Bakanlıklar/Ankara

20 **E. DOSYA KONUSU:** Danıştay 13. Dairesi'nin 10.10.2005 tarih, 2005/1565 E. 2005/4938 K. sayılı kararı üzerine; Armatörler Liman İşletmeciliği Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin başvurusunun yeniden değerlendirilmesi.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ** : Şikayet dilekçesinde, 27.11.1995 tarihinde, Armatörler Liman İşletmeciliği Ticaret ve Sanayi A.Ş. (Armatörler) ile Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü arasında, İstanbul Ambarlı Liman Kompleksinde, Ulaştırma Bakanlığınca şikayetçiye tahsis olunan 2 iskelenin inşaatının tamamlanarak işletmeye açılabilmesi için şart gösterilen irtifak sözleşmesinin imzalandığı; anılan sözleşme ile, Armatörler'e, sadece üçüncü kişilere hizmet vermesine rağmen, elde ettiği hasılatın %15'ini Hazineye ödemesi şartının getirildiği, bu suretle kendi ve ilgili kuruluşlarının ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tesis edilen iskelelerle şikayetçinin iskelelerinin aynı konumda mütalaa edildiği; diğer şirketlere oranla Armatörler'e daha yüksek kira bedelleri getirildiği; bu uygulamaların haksız rekabete yol açtığı iddia edilerek 4054 sayılı Kanun çerçevesinde gereğinin yapılması talep edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 24.12.1998 tarihinde giren başvuru üzerine yapılan tetkik sonucunda, şikayetçi vekiline teşebbüs niteliğinde olmayan kamu kurum ve kuruluşların düzenleyici işlemlerinin 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığı, Başkanlık tarafından bildirilmiştir.

40 Şikayetçi vekili tarafından Başkanlık Makamı'nın söz konusu işleminin iptali istemiyle Danıştay 10. Dairesi'nde 1999/618 E. sayısıyla açılan davada, 9.1.2001 tarih, 2001/2 sayı ile davanın reddine karar verilmiştir. Anılan kararın davacı tarafından temyizi üzerine, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu tarafından 28.9.2001 tarih, 2001/480 E., 2001/637 K. sayı ile, başvurunun 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunup bulunmadığını belirleme yetkisinin Rekabet Kurulu'na ait olduğu gerekçesiyle Daire kararının bozulmasına karar verilmiştir. Bozma kararı üzerine Kurumca yapılan karar düzeltme istemi de Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 22.1.2004 tarih, 2002/194 E., 2004/64 K. sayılı Kararı ile reddedilmiştir.

Bunun üzerine Danıştay 13. Dairesi'nce 2005/1565 E. sayısıyla dava yeniden ele alınmış ve 10.10.2005 tarih, 2005/4938 sayı ile dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

50 Söz konusu karar gereğince, Armatörler'in başvurusunu Rekabet Kurulu gündemine getirmek üzere hazırlanan 7.4.2006 tarihli Bilgi Notu, 10.4.2006 tarih, REK.0.08.00.00-110/82 sayılı Başkanlık önergesi ile 06-27 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda; şikayet edilen Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün dosya konusu bakımından teşebbüs niteliğinde olmaması nedeniyle, başvuruya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Başvuru dilekçesinde, imzalanmış taahhüt senedine göre iskeleden yararlanma koşullarının;

- 60 - Hak sahibi şirkete ait mallara,
- Hak sahibi şirketin en az %10 payına sahip kurucu ortaklarına ait mallara,
- Yukarıda belirtilenlere ait olup bunlardan en az %10 payla kurucuları oldukları Dış Ticaret sermaye şirketleri aracılığıyla ithal veya ihraç edilen mallara,
- Transit ticarete konu olan mallara

ilişkin yüklenme boşaltmalarda uygulanacağı belirtilmektedir.

70 Yukarıda belirlenmiş yüklenme boşaltmalar dışında iskele sahibi şirket, 3. şahıslara hizmet verdiği taktirde elde edeceği hasılatın %15'ini Hazineye ödeyecektir. Dilekçede, %15 şartının kendi sanayi tesisleri ile çevresindeki ortak kuruluşlara hizmet vermek üzere iskele inşa etmiş şirketlere getirildiği, sadece üçüncü şahıslara hizmet vermek üzere tesis edilen ve kamu hizmeti yürüten şikayetçiye bu yönde bir düzenleme getirilmesinin eşit olmayan kişilere aynı yükümlülüklerin uygulanması anlamına geleceği ifade edilmiştir.

Dilekçede, ayrıca, iskelelerin kullanım karşılığı olarak Maliye Bakanlığınca her yıl artış oranına göre belirlenen kira bedeli alındığı belirtilmiş ve başvuru sahibinin ödediği miktarın diğer iskeleler için alınan bedellere göre çok yüksek olduğu iddia edilmiştir.

80 4054 sayılı Kanun'un 2. maddesi, "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer.*" ifadeleriyle Kanun'un kapsamını belirlemiştir.

Söz konusu madde hükmü ve devamı maddeler ile rekabet hukukunun uygulama alanı dikkate alındığında, Kanun'un teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin davranış ve uygulamalarını düzenlediği, diğer bir deyişle Kanun'un sükülerinin "teşebbüs ve teşebbüs birliği" olduğu hususunda bir tereddüt bulunmamaktadır.

90 Öte yandan, Kanun'un 3. maddesine göre teşebbüs, *“piyasada mal ve hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimleri”*; teşebbüs birliği ise, *“teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikleri”* ifade etmektedir.

Esasen, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü teşebbüs tanımında yer alan vasıfları taşımamaktadır. Dolayısıyla, anılan İdare'nin şikayete konu sözleşmesi, ekonomik faaliyet gösteren bağımsız bir teşebbüs davranışı olarak değil, idarenin özel hukuk tasarrufları olarak ele alınmalıdır.

J. SONUÇ

Şikayet konusunun 4054 sayılı “Rekabetin Korunması Hakkında Kanun” kapsamında olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.